

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

3266

Na temelju članka 17. stavka 3. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine«, broj 41/07), ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O MJERAMA KONTROLE I SUZBIJANJA KONJSKE KUGE¹

Članak 1.

Ovaj Pravilnik određuje kontrolu i mjere za suzbijanje konjske kuge.

Članak 2.

1) Za potrebe ovoga Pravilnika:

– primjenjuju se pojmovi iz članka 2. Pravilnika o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za stavljanje kopitara u promet (»Narodne novine«, broj 88/05)² kada je to odgovarajuće;
– »gospodarstvo« je gospodarstvo kako je određeno Pravilnikom o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za stavljanje kopitara u promet (»Narodne novine«, broj 88/05)³, uključujući i prirodna područja gdje se kopitari drže slobodno.

2) Osim navedenog u stavku 1. ovoga članka, primjenjuju se sljedeći pojmovi:

(a) »vlasnik ili posjednik« je bilo koja fizička ili pravna osoba koja posjeduje kopitare ili je zadužena za njihovo držanje, sa ili bez novčane naknade;

(b) »vektor« je insekt vrste *Imicola Culicoides* ili bilo koji insekt *Culicoides* koji može prenositi konjsku kugu, a kojeg utvrđuje nadležno tijelo, prema mišljenju Znanstvenog veterinarskog odbora;

(c) »potvrđivanje« je izjava nadležnog tijela o prisutnosti konjske kuge, temeljena na laboratorijskim rezultatima; međutim, u slučaju epidemije, nadležno tijelo može isto tako potvrditi bolest na temelju kliničkih i/ili epidemioloških nalaza;

(d) »nadležno tijelo« je Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja;

(e) »službeni veterinar« je veterinar kojega je imenovalo nadležno tijelo.

Članak 3.

Pojava ili sumnja na pojavu konjske kuge mora odmah biti prijavljena nadležnom tijelu.

Članak 4.

1) Ukoliko se na gospodarstvu nalazi jedan ili više kopitara sumnjivih da su zaraženi konjskom kugom, službeni veterinar odmah mora pokrenuti propisani postupak kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost bolesti.

2) Od trenutka kada je prijavljena sumnja na zarazu, službeni veterinar mora:

(a) sumnjivo gospodarstvo staviti pod službeni nadzor;

(b) provesti:

- službeni popis vrste kopitara, navodeći za svaku vrstu broj kopitara koji su već uginuli, zaraženi ili bi mogli biti zaraženi, te ažurirati popis kako bi u obzir uzeo kopitare koji su tijekom razdoblja sumnje na bolest oždrijebljeni ili uginuli; podaci iz popisa moraju se prikupiti na zahtjev i mogu se kontrolirati prilikom svakog nadzora;
- popis mjesta koja bi mogla olakšati preživljavanje vektora ili mjesta na kojima se zadržavaju te korištenje prikladnih načina uništavanja insekata na takvim mjestima;
- epizootiološko istraživanje u skladu s člankom 7. ovoga Pravilnika;

(c) redovito dolaziti na gospodarstvo, i:

- pregledati svakog kopitara koji se tamo drži;
- provesti detaljan klinički pregled ili razudbu životinja sumnjivih na bolest ili uginulih životinja i uzeti uzorke neophodne za laboratorijske pretrage;

(d) osigurati:

- da se svi kopitari na gospodarstvu drže u njihovim boksovima ili na drugim mjestima koja su zaštićena od vektora;
- da su sva premještanja kopitara na ili s gospodarstva zabranjena;
- da se primjenjuju odgovarajući načini uništavanja insekata u i oko prostorija u kojima se drže kopitari;
- da se lešine kopitara uginulih na gospodarstvu neškodljivo uklone, spale ili zakopaju u skladu s Pravilnikom o načinu postupanja s nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi (»Narodne novine«, broj 56/06)⁴.

3) Do uvođenja službenih mjera kako je određeno u stavku 2. ovoga članka vlasnik ili posjednik životinje sumnjive na bolest mora poduzeti sve neophodne radnje predostrožnosti kako bi se ispunili uvjeti iz stavka 2. točke (d) ovoga članka.

4) Nadležno tijelo može primijeniti bilo koju mjeru određene stavkom 2. ovoga članka na druga gospodarstva ukoliko njihova lokacija, zemljopisni položaj ili kontakti s gospodarstvom u kojemu je postavljena sumnja na bolest opravdavaju sumnju na moguću kontaminaciju.

5) Mjere ostaju na snazi dok nadležno tijelo ne utvrdi da više nema sumnje na prisutnost konjske kuge.

Članak 5.

Cijepljenje protiv konjske kuge može se provoditi samo u skladu s odredbama ovoga Pravilnika.

Članak 6.

1) Kada je prisutnost konjske kuge službeno potvrđena, službeni veterinar mora:

- (a) odmah započeti s usmrćivanjem, pod službenim nadzorom, svih kopitara na zaraženom gospodarstvu koji su zaraženi ili pokazuju kliničke simptome konjske kuge;
- (b) osigurati neškodljivo uništavanje, otklanjanje, spaljivanje i zakapanje leševa gore navedenih kopitara u skladu s Pravilnikom o načinu postupanja s nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi (»Narodne novine«, broj 56/06)⁵ i/ili;
- (c) primjenjivati mjere iz članka 4. ovoga Pravilnika na gospodarstva smještena unutar radijusa od 20 km (uključujući zaraženu zonu) od zaraženog/ih gospodarstva/gospodarstava;
- (d) u zoni iz točke (c) ovoga stavka, započeti sa sustavnim cijepljenjem svih kopitara, koristeći cjepivo koje je odobrilo nadležno tijelo, te sve kopitare označiti jasnom, neizbrisivom oznakom koja se primjenjuje metodom odobrenom od nadležnog tijela. Na temelju epizootioloških, meteoroloških, zemljopisnih ili klimatskih okolnosti, nadležno tijelo može odlučiti o neprimjenjivanju cijepljenja, o čemu mora izvijestiti Europsku komisiju;

- (e) mora provesti epizootiološko istraživanje u skladu s člankom 7. ovoga Pravilnika.
- 2) Nadležno tijelo može narediti provedbu mjera određenih stavkom 1. ovoga članka i izvan zone kako je određeno u stavku 1. točki (c) ovoga članka ukoliko, na temelju zemljopisne, ekološke ili meteorološke situacije ili premještanja na ili sa gospodarstva na kojem je potvrđena bolest, postoji sumnja na proširenje bolesti konjske kuge. O tome obavještava Europsku komisiju.
- 3) Ukoliko je zona iz stavka 1. ovoga članka smještena na području više država, nadležno tijelo surađuje na određivanju te zone s nadležnim tijelima drugih država.

Članak 7.

- 1) Epizootiološko istraživanje mora obuhvatiti:
- duljinu vremena tijekom kojega je konjska kuga biti prisutna na gospodarstvu,
 - moguće podrijetlo bolesti konjske kuge na gospodarstvu i utvrđivanje drugih gospodarstava na kojima se nalaze kopitari, koji su se mogli kontaminirati ili zaraziti od istog izvora,
 - prisutnost i rasprostranjenost vektora bolesti,
 - premještanje kopitara na ili s odnosnih gospodarstava ili uklanjanje bilo kakvih lešina kopitara s tih gospodarstava.
- 2) Kako bi se osiguralo potpuno koordiniranje mjera za brzo iskorjenjivanje konjske kuge i provedba epizootiološkog istraživanja, nadležno tijelo osniva jedinicu za krizne situacije.

Članak 8.

- 1) Osim mjera iz članka 6. ovoga Pravilnika, nadležno tijelo određuje zaraženo i ugroženo područje. Pri određivanju područja u obzir se uzimaju zemljopisni, administrativni, ekološki i epizootiološki čimbenici koji su povezani s konjskom kugom te provođenje kontrola.
- 2) Primjenjuju se i sljedeće odredbe:
- (a) Zaraženo područje obuhvaća područje polumjera od najmanje 100 km oko čitavog zaraženog gospodarstva.
- (b) Ugroženo područje obuhvaća još najmanje 50 km od granice zaraženog područja, u kojem u razdoblju od posljednjih 12 mjeseci nije provedeno sustavno cijepljenje.
- (c) Nadležno tijelo surađuje s nadležnim tijelima drugih država ukoliko područja u točkama (a) i (b) ovoga stavka obuhvaćaju i njihova područja.
- 3) U slučaju mijenjanja granica iz stavka 2. ovoga članka nadležno tijelo uzima u obzir:
- njihov zemljopisni položaj i ekološke čimbenike,
 - meteorološke uvjete,
 - prisutnost i rasprostranjenost vektora,
 - nalaze epizootioloških studija provedenih u skladu s člankom 7. ovoga Pravilnika,
 - rezultate laboratorijskih pretraga,
 - primjenu mjera kontrole, posebice mjera uništavanje insekata.

Članak 9.

- 1) U zaraženom području moraju se primjenjivati sljedeće mjere:
- (a) sva gospodarstva koja drže kopitare unutar područja moraju biti utvrđena;
- (b) službeni veterinar provodi:
- povremene obilaski svih gospodarstava koja drže kopitare,
 - klinički pregled navedenih kopitara uključujući, ukoliko je to nužno, sakupljanje uzoraka za laboratorijsko pretraživanje; te vodi evidenciju obilazaka i nalaza;

(c) kopitari mogu napustiti gospodarstvo na kojem su držani samo radi prijevoza izravno pod službenim nadzorom radi hitnog klanja u klaonicu smještenu u zaraženom području ili, ukoliko u tom području nema klaonice, u klaonicu u ugroženom području određenu od nadležnog tijela.

2) Nadležno tijelo može osim mjera predviđenih stavkom 1. ovoga članka, donijeti odluku o provođenju sustavnog cijepljenja kopitara protiv konjske kuge i njihove identifikacije u zaraženom području.

Članak 10.

1) Mjere iz članka 9. stavka 1. ovoga Pravilnika primjenjuju se u ugroženom području. Ukoliko u ugroženom području nema klaonice, kopitari se mogu zaklati u zaraženom području u klaonici određenoj od nadležnog tijela.

2) Cijepljenje protiv konjske kuge u ugroženom području je zabranjeno.

Članak 11.

Nadležno tijelo određuje vrijeme uvođenja i ukidanja mjera iz članaka 6., 8., 9. i 10. ovoga Pravilnika. To razdoblje ni u kom slučaju ne može biti kraće od 12 mjeseci ukoliko je cijepljenje provedeno u skladu s člankom 6. stavkom 1. i člankom 9. stavkom 2. ovoga Pravilnika.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 9. stavka 1. točke (c) i članka 10. stavka 1. ovoga Pravilnika:

(a) kopitari iz zaraženog i ugroženog područja mogu se prevoziti pod službenim nadzorom i pod uvjetima predviđenim člankom 5. stavkom 3. Pravilnika o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za stavljanje kopitara u promet (»Narodne novine«, broj 88/05)⁶, do karantenske postaje kako je navedeno u članku 5. stavku 3. točki (d) navedenog Pravilnika;

(b) za premještanje kopitara unutar područja istog statusa nadležno tijelo izdaje odobrenje na temelju sljedećih činjenica:

1. kopitari moraju:

- biti podvrgnuti prethodnoj službenoj kontroli,
- biti označeni, i
- biti popraćeni službenim dokumentom;

2. u svakom slučaju kopitari koji su cijepljeni prije manje od 60 dana ne mogu napustiti gospodarstvo na kojem su se zatekli u vrijeme provođenja cijepljenja;

3. o poduzetim mjerama nadležno tijelo obavještava Europsku komisiju.

Članak 12.

Ukoliko je epizootija konjske kuge na određenom području iznimno ozbiljna, nadležno tijelo može poduzeti bilo koje dodatne mjere.

Članak 13.

Nadležno tijelo poduzima sve potrebne i odgovarajuće mjere da sve osobe koje se nalaze u zaraženom i ugroženom području budu u potpunosti upućene u važeća ograničenja te da poduzmu potrebne radnje za primjenu odgovarajućih mjera.

Članak 14.

- 1) Nadležno tijelo određuje nacionalni laboratorij za provođenje laboratorijskih pretraga propisanih ovim Pravilnikom. Ovlasti i dužnosti nacionalnog laboratorija navedene su u Dodatku I. ovoga Pravilnika.
- 2) Nacionalni laboratorij iz Dodatka I. ovoga Pravilnika mora surađivati s referentnim laboratorijem Europske zajednice iz članka 15. ovoga Pravilnika.

Članak 15.

Referentni laboratorij Europske zajednice za konjsku kugu naveden je u Dodatku II. ovoga Pravilnika.

Članak 16.

- 1) Stručnjaci Europske komisije mogu, ukoliko je to nužno za jednoobraznu primjenu propisa i u suradnji s nadležnim tijelom, obavljati kontrole na licu mjesta na području Republike Hrvatske. U tu svrhu oni mogu provjeravati, kontrolom reprezentativnog postotka gospodarstava, provedbu nadzora nadležnog tijela nad primjenom odredaba ovoga Pravilnika.
- 2) Nadležno tijelo stručnjacima Europske komisije pruža svu potrebnu pomoć.

Članak 17.

- 1) Uprava za veterinarstvo u sastavu nadležnog tijela izrađuje krizni plan, kojim se navodi na koji način će biti primijenjene mjere određene ovim Pravilnikom. Plan mora osigurati prostore, opremu, osoblje i sve druge odgovarajuće materijale nužne za brzo i učinkovito iskorjenjivanje bolesti.
- 2) Načela koja se primjenjuju za izradu planova iz stavka 1. ovoga članka određena su u Dodatku IV. ovoga Pravilnika.
- 3) Planovi izrađeni u skladu s načelima iz stavka 2. ovoga članka dostavljaju se Europskoj komisiji, ne kasnije od tri mjeseca nakon stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 18.

Dodatci I – IV. tiskani su u prilogu ovoga Pravilnika i njegov su sastavni dio.

Članak 19.

Ovlasti nadležnog tijela iz članka 2. stavak 2. točka (b), članka 6. stavak 1. točka (d), članka 8. stavak 3., članka 9. stavak 2., članka 11. stavak 1. i članka 12. ovoga Pravilnika nakon pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije prenose se na Europsku komisiju.

Članak 20.

- 1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu 1. siječnja 2009. godine.
- 2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, članak 17. stavak 3. ovoga Pravilnika stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije.

Klasa: 011-02/08-01/24

Urbroj: 525-6-08-1

Zagreb, 25. rujna 2008.

Ministar
mr. sc. Božidar Pankrećić, v. r.

¹ Pravilnikom se preuzimaju odredbe Direktive Vijeća 92/35/EEZ od 29. travnja 1992. godine kojom se određuju pravila kontrole i mjere za suzbijanje konjske kuge

² Pravilnikom se preuzimaju odredbe Direktive vijeća 90/426 od 26. lipnja 1990. godine kojom se određuju pravila za veterinarsko-zdravstvene uvjete za kopitare koji se stavlja u promet ili uvoze iz trećih zemalja

³ Pravilnikom se preuzimaju odredbe Direktive vijeća 90/426 od 26. lipnja 1990. godine kojom se određuju pravila za veterinarsko-zdravstvene uvjete za kopitare koji se stavlja u promet ili uvoze iz trećih zemalja

⁴ Pravilnikom su preuzete odredbe Regulative Europskog Parlamenta i Vijeća 1774/02 od 3. listopada 2002. kojom se utvrđuju veterinarsko-zdravstveni propisi vezani uz životinjske nusproizvode koji nisu namijenjeni ljudskoj prehrani. Navedeni propis stavio je Direktivu Vijeća 90/667/EEZ od 27. studenoga 1990. kojom se određuju veterinarska pravila za uništavanje i preradu životinjskog otpada, njegovo stavljanje na tržište i sprječavanje uzročnika u hrani za životinje podrijetlom od životinja ili riba i izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 90/425/EEZ izvan snage.

⁵ Pravilnikom su preuzete odredbe Regulative Europskog parlamenta i Vijeća 1774/02 od 3. listopada 2002. kojom se utvrđuju veterinarsko-zdravstveni propisi vezani uz životinjske nusproizvode koji nisu namijenjeni ljudskoj prehrani. Navedeni propis stavio je Direktivu Vijeća 90/667/EEZ od 27. studenoga 1990. kojom se određuju veterinarska pravila za uništavanje i preradu životinjskog otpada, njegovo stavljanje na tržište i sprječavanje uzročnika u hrani za životinje podrijetlom od životinja ili riba i izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 90/425/EEZ izvan snage.

⁶ Pravilnikom se preuzimaju odredbe Direktive vijeća 90/426 od 26. lipnja 1990. godine kojom se određuju pravila za veterinarsko-zdravstvene uvjete za kopitare koji se stavlja u promet ili uvoze iz trećih zemalja.

DODATAK I.

A. NACIONALNI LABORATORIJ ZA KONJSKU KUGU

HRVATSKI VETERINARSKI INSTITUT
Savska cesta 143
10000 Zagreb,
Hrvatska.

B. POSLOVI I DUŽNOSTI NACIONALNOG LABORATORIJA ZA KONJSKU KUGU

Nacionalni laboratorij za konjsku kugu odgovoran je za koordinaciju standarda i dijagnostičkih metoda, za korištenje reagensa i testiranje cjepiva. U tu svrhu nacionalni laboratorij:

- (a) može dostavljati dijagnostičke reagense dijagnostičkim laboratorijima na zahtjev;
- (b) kontrolira kvalitetu svih korištenih dijagnostičkih reagensa;
- (c) povremeno organizira usporedne testove;
- (d) pohranjuje izolate virusa konjske kuge od svih potvrđenih slučajeva u zemlji;
- (e) osigurava potvrđivanje pozitivnih nalaza dobivenih u područnim dijagnostičkim laboratorijima.

DODATAK II.

REFERENTNI LABORATORIJ EUROPSKE ZAJEDNICE

Laboratorio Central de Sanidad Animal de Algete
Carretera de Algete, km 8
E-28110 Algete (Madrid)
Tel. (34) 916 29 03 00
Fax (34) 916 29 05 98
Correo electrónico: lcv@mapya.es

DODATAK III.

KRITERIJI ZA KRIZNE PLANOVE

Krizni planovi moraju ispunjavati najmanje sljedeće kriterije:

1. osigurati osnivanje kriznog centra na nacionalnoj razini koji koordinira sve mjere kontrole u zemlji;
2. sadržavati popis lokalnih centara za kontrolu bolesti s odgovarajućim sredstvima za koordinaciju nadzornih mjera na lokalnoj razini;
3. osigurati detaljne informacije o osoblju koje je uključeno u mjere kontrole, njihova osposobljenost i odgovornosti;
4. svaki lokalni centar za kontrolu bolesti mora biti u mogućnosti žurno uspostaviti kontakt s osobama/organizacijama koje su izravno ili neizravno uključene u izbijanje bolesti;
5. osigurati dostupnost opreme i materijalima radi odgovarajućeg provođenja mjera nadzora bolesti;
6. osigurati detaljne upute za radnje koje treba poduzeti, uključujući način uklanjanja lešina, pri sumnji i potvrđenoj infekciji ili kontaminaciji;
7. moraju biti izrađeni programi za obuku kako bi se održale i razvile vještine na terenu te drugi administrativni postupci;
8. dijagnostički laboratoriji moraju imati sredstva za post-mortem preglede, sve neophodne uvjete za serologiju, histologiju i dr., te moraju održavati vještine za brzu dijagnostiku (u tu svrhu treba biti uređen brzi prijevoz uzoraka);
9. detalje o količini cjepiva protiv konjske kuge koje se procjenjuje potrebnim u slučaju ponovne uspostave hitnog cijepljenja;
10. propisima moraju biti uređene ovlasti za provođenje kriznih planova